

Antanina Nausėdienė

Dr. Suzana Šlakienė

padrąsinimai bene daugiausia prisidėjo prie energijos palaikymo, ko trūko pirmosios Sąjungos sumanytojoms ir pirmosioms sąjungietėms.

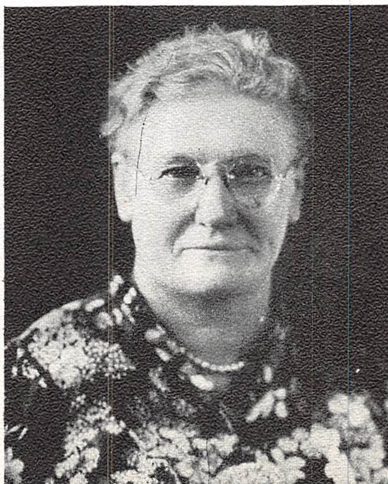
A. Jakaitytė ir U. Jokubauskaitė, gyvendamos Worcester, Mass., pasiryžo savo apylinkėje daryti pradžią — organizuoti Moterų Sąjungą. Atsirado būrelis susipratusių moterų, kurios, nepaisydamos kliūčių, mėgino sudaryti branduolį — pirmąją kuopą. Tačiau likimas kitaip lėmė. Išvažiuoja U. Jokubauskaitė į Chicagą dirbti „Draugo" spaustuvėje. Worcesteryje lieka Jakaitytė nepalankiose sąlygose. Moterų Sąjungos organizavimo darbas Naujosios Anglijos apylinkėje sustoja. Pats sumanymas neišnyko.

Ketvirtame Federacijos kongrese, 1914 m. rugs. 23-25 d., Chicago, Ill., po A. Sutkaičiūtės atsiūsto referato, kurį skaitė Julė Stankevičiūtė, (trečioji iš moterų atsakiusi į komisijos anketą) ir po A. Jakaitytės referato, kongresas bemaž vienbalsiai užgyrė Moterų Sąjungos steigimą. Darbą pavedė iš atstovių išrinkti komisijai pageidaudamas, kad iki pabaigos tų metų jau būtų įsteigta Moterų Sąjunga. Į naują komisiją įėjo: A. Jakaitytė, U. Jokubauskaitė, J. Stankevičiūtė (Export, Pa.). Komisijos pirmininke tos trys išrinko A. Jakaitytę. Kadangi komisijos narės gyveno atstu viena nuo kitos, tat prašyta kongreso dar paskirti nors tris atstoves. Ir taip dar darinkta V. Stalilionytė (Cicero, Ill.), V. Skudienė (Chicago, Ill.) ir F. Kašetienė (Montello, Mass.). Taip pat nutarta, kad į komisiją įeitų ir A. Sutkaičiūtė. Po to, komisijos pirmininkė atsišaukė į kongreso atstoves ir atsilankiusias viešnias, kviesdama visas suinteresuotas Moterų Sąjunga susirinkti atskirame kambaryje pasitarti. Tame pasitarime, be anksčiau minėtų, dalyvavo atstovė F. Macijauskaitė (Chicago, Ill.) ir viešnios: A.

Monika Gurinskaitė

Pranciška Macijauskaitė-Šatienė

A.L.R.K. Moterų Sąjungos pirmoji Centro Valdyba, 1914 metais. Iš k. į d. sėdi: Pranciška Macijauskaitė-Šatienė, vicepirm.; Uršulė T. Jokubauskaitė-Daukantienė, pirm.; Monika L. Gurinskaitė, rašt.; Stovi: Dr. Suzana A. Šlakienė, daktarė - kvotėja; Antanina Nausėdienė, ižd.; K. Varanavičienė, iždo globėja ir Pranciška Nutautaitė-Aleksienė, rašt. pagelbininkė. Visos iš Chicago, Ill.

Nausėdaitė (Cicero, Ill.), dr. S. Šlakienė ,F. Nutautaitė, M. Gurinskaitė, A. Nausėdienė, K. Varanavičienė ir M. Janušauskienė. Visos iš Chicago, Illinois.

Pasitarime svarstyta ir aiškinta būsimos Moterų Sąjungos tikslas. Aptartas konstitucijos projektas. Visos pasižadėjo skiepyti moterų tarpe naujos organizacijos reikalą ir reikšmę. Paaiškėjus, kad komisijos pirm. A. Jakaitytė negalės pravesti Moterų Sąjungos organizavimo vajų, darbas pavestas čikagietėms. Komisijos pirm. išrinkta U. Jokubauskaitė, M. Gurinskaitė sekretore. Atlikus tuos formalumus, imtasi darbo. Atsišaukta į draugijas, rašyta spaudoje, ir gyvu žodžiu varyta agitacija, aiškinta Sąjungos tikslas. Raginta draugijos atsiųsti atstoves į bendrą susirinkimą, kuris įvyko 1914 m. lapkričio 17 d., Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Chicago, Ill. Į susirinkimą suvažiavo kai kurių draugijų atstovės ir nemažas būrelis pavienių moterų. Susirinkime daug kalbėta ir aiškinta organizacijos reikšmė ir skaityta konstitucija, taip pat atsiklausta draugijų atstovių nuomonės. Dalykas buvo per daug naujas, kad draugijos drįstų prisidėti ir komisija suprato, kad reikės organizuoti kuopas iš atskirų asmenų. Pačios komisijos narės, kaip būsimos organizacijos branduolys, sudarė pirmąją Moterų Sąjungos kuopą.

Nutarta šaukti steigiamąjį seimą Chicago, Ill., 1914 m. gruodžio mėn. 13 d., Šv. Jurgio parapijos salėje.

Nors iš draugijų nieko nelaimėta, bet kartu su V. Stalilionyte ir A. Nausėdaite, atvažiavo iš Cicero, Ill., pilnai susiorganizavusi kuopa, kuri tik laukė Centro įsteigimo, kad galėtų mokesčius sumokėti. Atsirado ir daugiau moterų, kurios tame susirinkime sumokėjo mokesčius. Viso buvo bene 30. Šiame suvažiavime formaliai priimtas organizacijos vardas, būtent: Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjunga, užgirtas seniau paruoštas konstitucijos projektas ir išrinkta Centro Valdyba į kurią įėjo: pirm. U. Jokubauskaitė, vicepirm. P. Macijauskaitė, rašt. M. Gurinskaitė,